

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

प्रश्न. १ (५) नीरेनामांथी कोइपछा बे श्वोडोनुं भाषांतर करो.

Q-1 (A) Translate any two of the following Verses. (०८)

- १) अधो नरेन्द्रः सुतमागताश्च शिरस्युपाधाव चिरं निरीक्ष्य ।
गच्छेति चाज्ञापयेति स्म वाचा स्तेहन्नि चैनं मनसा मुमोच ॥
- २) वातायनेम्यस्तु विनिःसृतानि परस्परायासितकुण्डलानि ।
स्त्रीणां विरजुमुखपङ्कजानि सक्तानि हर्म्योष्विव पङ्कजानि ॥
- ३) एवं जरा हन्ति च निर्विशेषं स्मृति च रूपं च पराक्रमं च ।
न चैव संवेगमुपैति लोकः प्रत्यक्षतोऽपी दृशमीक्षमाणः ॥
- ४) भुयश्च तस्मै विदये सुताय विशेषयुक्तं विषयप्रचारम् ।
चलेन्द्रियत्वादपि नाम सक्तो नास्मान्विजहादिति नाथमानः ॥

प्रश्न. १ (५) नीरेनामांथी कोइपछा बे संसद्भ सहित समजावो.

Q-1 (B) Explain with reference any two of the following. (०६)

- १) देवानुपानध्यजवत्प्रणेमुः ।
- २) वातायनेष्वप्रशास्मो बभूव ।
- ३) धन्यस्य भार्योति शनैरवोचठशुद्धैमनोमिः खलुनान्यभावात् ।
- ४) समान्यतो रोगभयं प्रजानाम् ।

प्रश्न. २ अश्वघोषनी शैली विशेषविवेचनात्मक नोंध लघो.

Q-2 Write critical note on the style of अश्वघोष। (१४)

अथवा/OR

प्रश्न. २ 'बुद्धचरितम्' मां व्यक्त थती तत्कालीन सामाजिक स्थिति वर्णवो.

Q-2 Describe emerged social position of 'बुद्धचरितम्'

प्रश्न. ३ गौतमनुं पात्रावेभन करो.

Q-3 Draw the character sketch of Gautam. (१४)

अथवा/OR

प्रश्न. ३ महाकाव्यनां लक्षणो आपी 'बुद्धचरितम्' नुं महाकाव्य तरीके मूल्यांकन करो.

Q-3 Evaluate 'बुद्धचरितम्' as Mahakavy by explaining by features of the epic.

प्रश्न. ४ अश्वघोषनां ज्ञवन अने कृत्वा विशेषविवेचनात्मक नोंध लघो.

Q-4 Discuss in detail the life and the works of अश्वघोषः। (१४)

अथवा/OR

प्रश्न. ४ 'बुद्धचरितम्' नी आधारसामग्री दर्शावी अश्वघोष तेमा करेवां फ्रेक्षारनी यर्या करो.

Q-4 Point out the source of 'बुद्धचरितम्' and discuss the changes अश्वघोषः made in it.

प्रश्न. ५ नीरेनामांथी कोइपछा बे विशेषविवेचनात्मक नोंध लघो.

Q-5 Write critical notes on any two of the following: (१४)

१) 'बुद्धचरितम्' - शीर्षक समजावो.

Explain the title - 'बुद्धचरितम्'।

२) सिद्धार्थस्य नगरयात्रा।

३) शुद्धोदननुं पात्र

Character of शुद्धोदनः।

४) अश्वघोषनी विद्वता.

Scholarship of अश्वघोष।

B.A. Semester - 4 (CBCS) Examination
March/April-2023 [NEW COURSE]

SAN P9 Mammtacharyakruti kavyaprakas (ullas-2,3 and 10)(Core)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

प्रश्न. १	नीयेनामांथी कोઇपाण बे सविस्तार यर्थो।	(१४)
Q-1	Explain fully any two of the following.	(14)
	१) साक्षात् सङ्केतितं योडर्घमभिधत्ते स वाचकः ।	
	२) सर्वेषां प्रायशोडर्थानां व्यंजकत्वमपीष्यते ।	
	३) अर्थोडपि व्यंजकस्तत्र सहकारितया मतः ।	
	४) काव्यलिङ्गं हेतोवर्क्यपदार्थता ।	
प्रश्न. २	आचार्य मम्मटनी विद्वता सविस्तार यर्थो।	(१४)
Q-2	Discuss the scholarship of आचार्य मम्मट in detail.	(14)
	अथवा/OR	
प्रश्न. २	'लक्षणा तेन षड्विधा ।' – सविस्तारथी यर्थो।	
Q-2	Discuss in detail – 'लक्षणा तेन षड्विधा ।'	
प्रश्न. ३	संकेत एटवे शुं ? संकेत विषयक मतोनी संक्षिप्त यर्था करो।	(१४)
Q-3	Give the definition of संकेत and discuss his types in short.	(14)
	अथवा/OR	
प्रश्न. ३	'अभिहितान्वयवाद' नी समीक्षा करो।	
Q-3	Criticize - 'अभिहितान्वयवाद'	
प्रश्न. ४	नीयेनामांथी कोઇपाण बे अबंकारोनां लक्षणा उदाहरण आपी समजावो।	(१४)
Q-4	Explain any two with definition and examples.	(14)
	१) विशेषोक्तिः ।	
	२) व्याजस्तुतिः ।	
	३) निदर्शना ।	
	४) अर्थन्तरन्यासः ।	
प्रश्न. ५	नीयेनामांथी कोઇपाण बे पर टुक्कोंध लघो।	(१४)
Q-5	Write short note on any two of the following.	(14)
	१) अन्विताभिधानवादः ।	
	२) अभिधालक्षणम् ।	
	३) आर्थ्य व्यञ्जना ना ।	
	४) क्रियाया: प्रतिषेधेडपि फलव्यक्तिर्विभावना ।	

B.A. Semester - 4 (CBCS) Examination

March/April-2023 [NEW COURSE]

SAN P10 Jagannathkrut gangalhari tatha vaidik sahitya parichay(niyat)(Core)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

प्रश्न. १	(४) नीरेनामांथी कोईपश्च ऐ क्षीकोनु भाषांतर करो।	(०८)
Q-1	(A) Translate any two of the following verses.	(०८)
	१) अपि प्राज्यं राज्यं तृणमिव परित्यज्य सहसा विलोलद्वानीरं तव जननि तीरं त्रितवताम् । सुधातः स्वादियस्सलिलभरमातृपि पिवतां जनानामानन्दः परिहसति निवर्णणपद्वीम् ॥	
	२) निधानं धर्माणां किमपि च विधानं नवमुदां प्रधानं तीर्थनाममलपरिधानं त्रिजगतः । समाधानं बुद्धधेरथ खलु तिराधानमधियां त्रियामाधानं नः परिहरतु तापं तव वपुः ॥	
	३) अलभ्यं सौरभ्यं हरति सततं यः सुमनसा क्षणादेव प्राणानपि विरह शस्त्रक्षतभृताम् ॥ त्वदीयानां लीलाचलितलहरीणां व्यतिकरात् पुनीते सोडपि द्रागहह पवमानस्ति भुवनम् ॥	
	४) पयः पीत्वा मातस्तव सपदि यातः सहचरै विमुदैः संरन्तु क्वचिदपि न विश्रातिमगमम् । इनादिमुतसङ्गे मुमृदुपवनसंचारशिशिर चिरादुनिदं सदयह्यदये शायय चिरम् ॥	
प्रश्न. १	(५) नीरेनामांथी कोई पश्च ऐ संसंदर्भ समझावो।	(०६)
Q-1	(B) Explain with reference any two of the following.	(०६)
	१) ममान्तः सन्तापं त्रिविधमपि पापं च हरताम् । २) वियोगस्ते मतार्पीहिद करुणातः क्षणमपि । ३) तव श्लाधां कर्तुं कर्थमिव समर्थं नरपशुः । ४) स्वभावोङ्यं सर्वारपि खलु यतो दुष्परिहरः ।	
प्रश्न. २	जगन्नाथनी इतिष्ठो उपर नोध लघो।	(१४)
Q-2	Write a note on the literary works of jagannath.	(१४)
प्रश्न. २	स्तोत्रकाव्यना लक्षणो आपि, गंगालहेरीनुं स्तोत्रकाव्य तरीके मुख्यांकन करो।	
Q-2	State the characteristics of a stotra kavya and appreciate gangalahari as a stotra kavya.	
प्रश्न. ३	गंगालहेरीमां व्यक्त थयेलो जगन्नाथनो गंगा प्रत्ये नो भक्तिभाव सविस्तार लघो।	(१४)
Q-3	Write a detail jagannath's sentiment of devotion expressed towards ganga in the gangalahari.	(१४)
प्रश्न. ३	गंगालहेरी ना आधारे जगन्नाथनी काव्यशैलीनो परिचय आपो।	
Q-3	Describe the style of poetic according to jagannath.	

प्रश्न. ४	उपनिषद शास्त्रों का अर्थ समझावी मुख्य 10 उपनिषदों का परिचय करावो.	(१५)
Q-4	Explain the meaning of upnishada and introduce 10 main upanishada.	(14)
प्रश्न. ४	अथर्ववेद विशेष परिचयात्मक लोध लघो.	
Q-4	Write introduction note on अथर्ववेदा	
प्रश्न. ५	नीरेनामांथी कोइपश्च ए पर टुकनोध लघो.	(१५)
Q-5	Write short notes on any two of the following.	(14)
	१) ब्राह्मणग्रंथस्य परिचयः ।	
	२) वेदांगोनो परिचय.	
	Introduction of vedangha	
	३) ऋग्वेदः ।	
	४) गङ्गा महात्म्य .	
	Greatness of ganga.	

B.A. Semester - 4 (CBCS) Examination
March/April-2023 [NEW COURSE]

SAN P8 Kalidaskruti - Kumar sambhav Sarg-5(Elective-2)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

प्रश्न. १	(४) नीरेनामांथी कोઇपछा बे श्वोडोनुं भाषांतर करो.	(०८)
Q-1	(B) Translate any two of the following verses:	(०८)
	1) मनीषितः सन्ति गृहेषु देवतास्तपः का वत्से का च तावकं वपुः । पदं सहेत् भूमरस्य पेलवं शिरीषपुष्टं न पुनः पतत्रिणः ॥	
	2) अपि क्रियार्थं सुलभं समिक्षांशं जलान्यपि सानविधिक्षमाणि ते । अपि स्व शक्त्या तपसि प्रवर्तसे शरिरमाद्यं खलु धर्मसाधनम् ॥	
	3) अकिञ्चन सन्प्रभवः : स संपदां त्रिलोकनाथः पितृसद्यगोचरः । स भीमरूपः शिव इत्युदीर्घते, न सन्ति याधार्थीविदः पिनाकिनः ॥	
	4) यथा श्रुतं वेदविदां वर त्वया जनोऽयमुच्चैः पदलङ्घनोत्सुकः । तपः किलेदं तदवापिसाधनं मनोरथानामगतिर्न विद्यते ॥	
प्रश्न. १	(४) नीरेनामांथी कोઇपछा बे श्वोडपंक्तिं संसदर्भ समजावे.	(०६)
Q-1	(B) Explain any two of the following with reference to the context.	(०६)
	1) न षट्पदश्रेणिभिरेव पङ्कजं सरौवलासङ्गमपि प्रकाशते ।	
	2) न रलमन्विष्यति मृग्यते हि तत् ।	
	3) शैलाधिराजतनया न ययौ न तस्यौ ।	
	4) कः करं प्रसारेयेत्पन्नारलसूचये ।	
प्रश्न. २	कुमारसंभवम् नी आधारसामग्री अने तेमा क्रेवा फेरफारो वर्षावो.	(१४)
Q-2	The fundamental context of कुमारसंभवम् and describe changes done in it.	(१४)
	अध्यवा/OR	
प्रश्न. २	कालिदासना ज्ञुवन् अने कवन विशे विस्तृत माहिती आपो.	
Q-2	Write critical notes in detail on the life and works of kalidas.	
	अध्यवा/OR	
प्रश्न. ३	महाकाव्यनां लक्षणो आपी. कुमारसंभवम् नु महाकाव्य तरीके मूल्यांकन करो.	(१४)
Q-3	Evaluate the कुमारसंभवम् as an epic, giving the characteristics of an epic.	(१४)
	अध्यवा/OR	
प्रश्न. ३	कालिदासनि काव्यशैली विशे सविस्तार नोंद वधो.	
Q-3	Write note on poetic style of the kalidas.	
	अध्यवा/OR	
प्रश्न. ४	कुमारसंभवम् ना पांचमा सर्गनुं रसदर्शन करो.	(१४)
Q-4	Critically appreciate the 5 th sarg of the 'कुमारसंभवम्'	(१४)
	अध्यवा/OR	
प्रश्न. ४	कुमारसंभवम् सर्ग-५ ने आधारे ब्रह्मचारीनुं पात्रावेभन करो.	
Q-4	Draw the character sketch of ब्रह्मचारी with reference to 'कुमारसंभवम्' सर्ग-५	
	अध्यवा/OR	
प्रश्न. ५	नीरेनामांथी कोઇपछा बे पर टुक्नोंद वधो.	(१४)
Q-5	Write notes any two of the following:	(१४)
	1) पार्वतीनुं पात्रावेभन Character sketch of पार्वती ।	
	2) 'कुमारसंभवम्' - शीर्षक. The title of 'कुमारसंभवम्'	
	3) 'कुमारसंभवस्य संदेशः ।	
	4) तपः फलोदयः ।	

B.A. Semester - 4 (CBCS) Examination

March/April-2023 [NEW COURSE]

SAN P9 Mammtacharyakruti Kavyaprakas(Elective-2)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

प्रश्न. १ नीरेनामांथी कोइपश ए सविस्तार समजावो। (१४)

Q-1 Explain fully any two of the following. (14)

- १) साक्षात् सङ्केतिं योहर्थमभिधते स वाचकः ।
- २) पीनो देवदत्तो दिवा न भुद्धक्ते ।
- ३) हेत्वाभावान् लक्षणा ।
- ४) अत्र जयलक्ष्मी शब्दस्य केवलं कान्ता वाचकत्वं नास्ति ।

प्रश्न. २ अभिहितान्वयवाद् यथा। (१४)

Q-2 Discuss fully अभिहितान्वयवादः। (14)

अथवा

प्रश्न. ३ व्यञ्जनावृत्तिना प्रतिपादन माटे मम्मराचार्य आपेक्ष द्वीपो यथा।

Q-2 Explain the argument by मम्मराचार्य to establish the व्यञ्जनावृत्तिः।

प्रश्न. ३ सेकेत ऐटेले शुं ? समजावी 'व्यक्तिवाद' नी यथा करो। (१४)

Q-3 Explain what is the 'संकेत' and discuss व्यक्तिवादः। (14)

अथवा

प्रश्न. ३ लक्षणा नी व्याख्या आपी 'उपादान लक्षणा' अने 'लक्षण लक्षणा' नी यथा करो।

Q-3 Discuss उपादानलक्षणा and लक्षण लक्षणा giving the definition of लक्षणा.

प्रश्न. ४ नीरेनामांथी कोइपश ए अवंकारो लक्षणा अने उदाहरण आपी समजावो। (१४)

Q-4 Explain any two alankars with definition and examples. (14)

- १) विशेषोक्तिः ।
- २) व्याजस्तुतिः ।
- ३) अर्थान्तरन्यासः ।
- ४) निदर्शना ।

प्रश्न. ५ नीरेनामांथी कोइपश ए पर विस्तृत नोंध लघो। (१४)

Q-5 Write detail note an any two of the following: (14)

- १) शब्दस्य शक्तयः ।
- २) काकुः ।
- ३) उपाधिः ।
- ४) क्रियाया प्रतिषेधेऽपि फलव्यक्तिर्विभावना ।

B.A. Semester - 4 (CBCS) Examination

March/April-2023 [NEW COURSE]

HIN Adhunik Khand Kavya-Dhanushbhanga(Foundation)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

प्रश्न १ धनुष-भंग 'खंडकाव्य' की कथावस्तु अपने शब्दों में लिखिए। (१४)

अथवा

प्रश्न १ किशोर काबरा के व्यक्तित्व एवं कृतित्व पर प्रकाश डालिए।

प्रश्न २ खंडकाव्य के लक्षणों के आधार पर 'धनुष-भंग' खंडकाव्य का मूल्यांकन कीजिए। (१४)

अथवा

प्रश्न २ 'धनुष-भंग' खंडकाव्य के आधार पर निमि का चरित्र -चित्रण कीजिए।

प्रश्न ३ 'धनुष-भंग' खंडकाव्य में व्यक्त संदेश पर प्रकाश डालिए। (१४)

अथवा

प्रश्न ३ 'धनुष-भंग' खंडकाव्य में निरूपित आधुनिक समस्याओं पर प्रकाश डालिए।

प्रश्न ४ टिप्पणियाँ लिखिए (किन्हीं दो) (१४)

(१) 'धनुष-भंग' शीर्षक की सार्थकता।

(२) 'धनुष-भंग' खंडकाव्य की भाषा शैली।

(३) 'धनुष-भंग' खंडकाव्य में प्रकृति -चित्रण।

(४) 'धनुष-भंग' खंडकाव्य में क्षण - बोध।

प्रश्न ५ सुचनानुसार पत्र लिखिए: (०७)

(अ) श्री हंस प्रकाशित, इलाहाबाद को कॉलेज - ग्रंथपाल की ओर से सुचि पत्र और कमिशन के विषय में पुछताछी पत्र लिखिए।

अथवा

(अ) श्री व्यवस्थापक अशोक प्रकाशन नई सड़क, दिल्ली-६ को अपने कॉलेज - ग्रंथपाल की ओर से हिंदी की पुस्तकों के लिए आदेशपत्र भेजिए।

(ब) सर्वनाम की परिभाषा बतलाते हुए सर्वनाम की आवश्यकता एवं उपयोगिता पर प्रकाश डालिए। (०७)

अथवा

(ब) सर्वनाम के प्रकारों की चर्चा कीजिए।

B.A. Semester - 4 (CBCS) Examination
 March/April-2023 [NEW COURSE]
 ENG Foundation English-4(Foundation)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

Q.1(A) Answer in one sentence. (Any Eight)

(08)

1. Who is the poet of "A Prayer for My Daughter"?
2. Who is the author of the story "The Child"?
3. What does *bhungas* mean?
4. What did Kaley Shah sell?
5. Which animal was traditionally fed at the Panchami Pir?
6. Who is the author of the "The Castaway"?
7. What is the name of Sharat's wife?
8. Who is the poet of the poem "Success is Counted Sweetest"?
9. By whom is success counted sweetest?
10. What does the storm in "A Prayer for my Daughter" symbolize?

Q.1(B) Answer briefly. (Any Three)

(06)

1. Why does Gangu consider himself to be different from the other servants?
2. Why was Kaley Shah arranging to get Allahrakha grazed a few miles away by a cowherd?
3. Why do you think the idea of wearing a woman's dress in the presence of Kiran hurt Nilkanta?
4. How did Nilkanth intentionally irritate Satish?
5. Describe briefly the drought in Kutch.

Q.2 Write short notes. (Any Two)

(14)

1. Significance of the caste system in the story "The Child"
2. Character of Satish
3. Najab
4. Character of Gangu.

Q.3(A) Change into passive voice.

(07)

1. Ravi types the letter.
2. She is washing the clothes.
3. I have given you a book.
4. Who likes Indian music?
5. When did you see Rakesh?
6. I have taken the meal.
7. Sweta was cooking the dhokla.

Q.3(B) Join the sentences by proper conjunctions:

(07)

1. I can speak English. I can speak Hindi.
2. I ran fast. I missed the train.
3. I don't like pizza. I don't like burger.
4. You go to the college. Tell me the time.
5. Bapu lives somewhere. Tell me the place.
6. Sit here silently. Go out otherwise.
7. She is sad. I don't know the reason.

Q.4(A) Official letter. (Any One)

(07)

1. Write a letter to the Chief Officer of the Municipality of your town complaining him about the dirty water supply and bad condition of the town roads.
2. Write a letter to the Principal of your college requesting him to start a canteen in the college.

Q.4(B) Letter to the Bank. (Any One)

(07)

1. Write a letter to the Branch Manager of State Bank of India requesting him to give you the personal loan.
2. You have lost your debit card. Write a letter to the Bank Manager to block it.

L

O

Q.5 Write a paragraph on the following. (Any Two)

(14)

1. Women empowerment
2. Use of mobile phones
3. G20 Summit theme "Vasudhaiv Kutumbkam"
4. Terrorism
